

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 62.549/1
van 4 december 2017

over

een ontwerp van koninklijk
besluit ‘tot wijziging van het
koninklijk besluit van
22 december 1967 houdende
algemeen reglement
betreffende het rust- en
overlevingspensioen der
zelfstandigen, wat de
gelijkstelling van
studieperiodes betreft’

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 62.549/1
du 4 décembre 2017

sur

un projet d'arrêté royal
‘modifiant l'arrêté royal du
22 décembre 1967 portant
règlement général relatif à la
pension de retraite et de survie
des travailleurs indépendants
en ce qui concerne
l'assimilation des périodes
d'études’

Op 27 november 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Zelfstandigen verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, wat de gelijkstelling van studieperiodes betreft’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 30 november 2017. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Chantal BAMPs, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Wendy DEPESTER, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 december 2017.

*

Le 27 novembre 2017, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Indépendants à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal ‘modifiant l'arrêté royal du 22 décembre 1967 portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants en ce qui concerne l'assimilation des périodes d'études’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 30 novembre 2017. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wilfried VAN VAERENBERGH et Chantal BAMPs, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Wendy DEPESTER, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 4 décembre 2017.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

“door het feit dat dit koninklijk besluit, voor wat betreft het pensioenstelsel van de zelfstandigen, de machtiging aan de Koning uitvoert opgenomen in de wet van 2 oktober 2017 betreffende de harmonisering van het in aanmerking nemen van studieperioden voor de berekening van het pensioen. Het voert op die manier voor het pensioenstelsel van de zelfstandigen de harmonisering van het in aanmerking nemen van het diploma in de pensioenberekening uit, een hervorming die in de drie pensioenstelsels (zelfstandigen, werknemers en ambtenaren) simultaan wordt uitgevoerd. Voor wat betreft het pensioenstelsel van de ambtenaren, maakt de hervorming het voorwerp uit van de voormelde wet van 2 oktober 2017. Voor wat betreft het pensioenstelsel van de werknemers, zal een koninklijk besluit een andere machtiging uitvoeren die ook opgenomen is in de voormelde wet van 2 oktober 2017. Gezien de hervorming in de drie pensioenstelsels in werking treedt op 1 december 2017, moeten ook de uitvoeringsbesluiten op die datum worden aangenomen en in werking treden. Bij ontstentenis, zal de hervorming niet volledig simultaan effectief zijn in de drie pensioenstelsels.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe uitvoering te geven aan titel 4 van de wet van 2 oktober 2017 ‘betreffende de harmonisering van het in aanmerking nemen van studieperioden voor de berekening van het pensioen’, waarbij wordt beoogd de beginselen inzake de regularisatie van de studiejaren in het pensioenstelsel van de zelfstandigen in overeenstemming te brengen met de door titel 2 van de wet van 2 oktober 2017 aangenomen beginselen inzake de regularisatie van de studiejaren in het pensioenstelsel van de openbare sector. Met het oog hierop worden wijzigingen aangebracht in het koninklijk besluit van 22 december 1967 ‘houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen’.

4. Rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door artikel 14, § 1, van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 ‘betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen’ en artikel 5, § 3, van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 ‘betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van

de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie'. Die bepalingen luiden:

“Art. 14 § 1. De loopbaan omvat de periodes van beroepsbezigheid als zelfstandige en de periodes van non-activiteit welke de Koning met de vorige gelijkstelt.

De Koning kan ook met periodes van beroepsbezigheid gelijkstellen, de periodes tijdens dewelke de zelfstandige studies heeft gedaan.

De gelijkstellingen bedoeld in deze paragraaf kunnen afhankelijk gemaakt worden van de betaling van een bijdrage. De Koning kan de voorwaarden bepalen waaronder die bijdrage kan terugbetaald worden.”

“Art. 5. § 3. De Koning bepaalt:

1° op welke wijze de bedrijfsinkomsten, op het ogenblik waarop over de pensioenaanvraag wordt beslist, aangepast worden aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijsen;

2° de fictieve inkomsten waarmee rekening dient te worden gehouden voor de tijdvakken die door de Koning worden gelijkgesteld ter uitvoering van artikel 14, § 1, van het koninklijk besluit nr. 72.”

Daarnaast vinden de artikelen 6 en 13 van het ontwerp rechtsgrond in artikel 108 van de Grondwet, waaraan de Koning een algemene uitvoeringsbevoegdheid ontleent, gelezen in samenhang met artikel 35 van de wet van 2 oktober 2017.¹

In de aanhef van het ontwerp wordt ook nog verwezen naar artikel 33, 3°, van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967. Die bepaling vormt echter geen rechtsgrond voor het ontwerp.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5.1. De aanhef van het ontwerp zal in overeenstemming moeten worden gebracht met hetgeen hiervoor is opgemerkt over de rechtsgrond van het ontwerp.

5.2. Bovendien dient in de aanhef de juiste datum van het advies van de inspecteur van Financiën en van het begrotingsakkoord te worden vermeld (resp. 3 januari 2017 en 12 januari 2017).

¹ Artikel 35 van de wet van 2 oktober 2017 luidt:

“Art. 35. Artikel 14, § 1, tweede en derde lid, van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen en artikelen 6, §§ 1 en 4, 9, §§ 1 en 4, en 9bis, §§ 1 en 5, van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie, blijven van toepassing in de versie die van toepassing was voor de datum van inwerkingtreding van deze titel, indien de aanvrager vóór 1 december 2020 ervoor kiest om de aanvraag tot gelijkstelling in te dienen onder de voorwaarden die vóór die datum van inwerkingtreding golden.”

Artikel 5

6. In het ontworpen artikel 35, § 3, zesde lid, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 wordt bepaald dat “[d]e ontvangstdatum van de aanvraag geldt als datum van het indienen van de aanvraag tot gelijkstelling”. Uit de daaraan voorafgaande leden blijkt dat de betrokkene zijn aanvraag indient bij de sociale verzekeringskas en dat deze laatste de aanvraag onverwijld doorstuurt naar de RSVZ. De vraag rijst dan ook of de ontvangstdatum van de aanvraag door de sociale verzekeringskas, dan wel de ontvangst van de aanvraag door de RSVZ geldt als datum van het indienen van de aanvraag tot gelijkstelling. Uit het verslag aan de Koning blijkt dat “[d]e ontvangstdatum van de aanvraag tot gelijkstelling door het sociaal verzekeringsfonds” geldt als datum van het indienen van de aanvraag. Dit dient te worden verduidelijkt in de tekst van het ontworpen artikel 35, § 3, zesde lid, van het koninklijk besluit van 22 december 1967.

7. Uit het ontworpen artikel 35, § 3, twaalfde lid, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 blijkt dat de zelfstandige die een aanvraag tot gelijkstelling heeft ingediend door de sociale verzekeringskas eerst in kennis moet worden gesteld van het totaalbedrag van de te betalen bijdrage, en dat de sociale verzekeringskas pas nadat de betrokkene heeft beslist te opteren voor de gelijkstelling, hem de gelijkstellingsbeslissing ter kennis brengt. De aanvrager moet de bijdrage binnen de termijn van zes maanden vastgesteld in het ontworpen artikel 35, § 3, vijftiende lid, van hetzelfde besluit storten.

7.1. Het ontworpen artikel 35, § 3, dertiende lid, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 voorziet erin dat de aanvrager kan beslissen om niet gelijk te stellen. In het verslag aan de Koning wordt bij deze bepaling gesteld dat “[w]anneer [...] betrokkene verzaakt aan de gelijkstelling van zijn studieperiodes, [...] zijn aanvraag als van nul en generlei waarde [wordt] beschouwd, waardoor hij nog steeds beschikt over zijn vast aantal van twee aanvragen tot gelijkstelling (in te dienen voor de eerste effectieve ingangsdatum van het rustpensioen), voor de drie pensioenstelsels samen”. Dit laatste zou het best in de tekst van het ontworpen artikel 35, § 3, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 uitdrukkelijk worden bepaald.

7.2. Uit het ontworpen artikel 35, § 3, zestiende lid, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 blijkt voorts dat in het geval waarin betrokkene heeft gekozen voor de gelijkstelling van het geheel of een deel van de studieperiodes en hij de bijdrage niet binnen de termijn van zes maanden betaalt, “de aanvraag definitief [wordt] afgesloten”. In het verslag aan de Koning wordt bij die bepaling gesteld dat de aanvrager “aldus een aanvraag uit[put]”. Dit zou eveneens het best uitdrukkelijk in het ontworpen artikel 35, § 3, zestiende lid, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 moeten worden bepaald.

8. Het ontworpen artikel 35, § 3, vijftiende lid, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 bepaalt dat de verschuldigde bijdrage in één keer moet worden betaald.

Voor zover deze voorwaarde, rekening houdend met de omvang van de gelijkstelling die naargelang het aantal gelijk te stellen jaren aanzienlijk kan zijn, tot gevolg zou kunnen hebben dat bepaalde categorieën van personen noodzakelijkerwijs moeten afzien van het indienen van een aanvraag tot gelijkstelling of moeten opteren voor een meer beperkte gelijkstelling, dreigt zij op gespannen voet te komen staan met het grondwettelijke

gelijkheidsbeginsel. In dat verband lijkt het nuttig erop te wijzen dat in de huidige regeling is voorzien dat de bijdragen kunnen worden betaald, hetzij in één keer, hetzij volgens een aflossingsplan (artikel 35, § 2, van het koninklijk besluit van 22 december 1967).

9. Gevraagd waarom er in het ontworpen artikel 35, § 3, vijftiende lid, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 voor de berekening van de betalingstermijn van zes maanden gerekend wordt vanaf “de mededeling bedoeld in het twaalfde lid” (d.i. de mededeling van de hoogte van het totaalbedrag van de te betalen bijdrage, enerzijds voor de gevraagde periode en anderzijds voor de volledige periode) en niet vanaf de mededeling bedoeld in het veertiende lid (d.i. de mededeling van het bedrag van de verschuldigde bijdrage op basis van de keuze van de betrokkene), terwijl dat laatste wel het geval is in de (ontworpen) regelingen voor werknemers en de openbare sector, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“De verwijzing naar het veertiende lid zou tot gevolg kunnen hebben dat een zelfstandige de periode kan verlengen die gelegen is tussen het moment van zijn aanvraag en de uiteindelijke betaling van de regularisatiebijdrage. Want de zelfstandige zou dan over een niet nader bepaalde termijn beschikken waarbinnen hij zijn keuze bedoeld in het 13^e lid kenbaar moet maken. Waardoor hij zijn gedrag zou kunnen aanpassen zodat hij gedurende langere tijd de mogelijkheid behoudt een lagere regularisatiebijdrage te betalen. Concreet zou zijn sociaal verzekeringsfonds in afwachting van zijn keuze de verschuldigde bijdrage niet kunnen opvorderen zodat de bedoelde termijn geen aanvang zou nemen.

Stel dat een zelfstandige zijn aanvraag indient 9 jaar na het behalen van zijn diploma. En hij laat na zijn keuze kenbaar te maken zonder afstand te doen van zijn aanvraag. Dan zou dit niet tot de beëindiging van de aanvraagprocedure leiden of zou de onduidelijkheid minstens tot betwistingen kunnen leiden. Maakt hij pas 5 jaar later zijn keuze kenbaar, dan wordt op dat moment de aanvraagprocedure verder gezet. Zijn sociaal verzekeringsfonds zal hem op dat moment meedelen welke regularisatiebijdrage hij verschuldigd is. De berekende bijdrage zou de forfaitaire bijdrage zijn, vastgesteld overeenkomstig de index van toepassing op het moment van de aanvraag.

De termijn berekenen ten opzichte van het 12e lid sluit dus beter aan bij één van de doelstellingen van de ontworpen regeling, namelijk de wens om de regularisatiebijdrage te berekenen in functie van tijd verstreken tussen het einde van de studies en de datum van de aanvraag.”

Tenzij er een specifieke reden voorhanden is die kan verantwoorden waarom er voor zelfstandigen op dit punt een andere regeling zou moeten gelden dan voor werknemers en de openbare sector, terwijl precies de harmonisering van de verschillende regelingen op het vlak van de regularisatie van de studieperioden wordt beoogd, dienen de verschillende regelingen wat dit punt betreft op elkaar te worden afgestemd.

*

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

« door het feit dat dit koninklijk besluit, voor wat betreft het pensioenstelsel van de zelfstandigen, de machtiging aan de Koning uitvoert opgenomen in de wet van 2 oktober 2017 betreffende de harmonisering van het in aanmerking nemen van studieperioden voor de berekening van het pensioen. Het voert op die manier voor het pensioenstelsel van de zelfstandigen de harmonisering van het in aanmerking nemen van het diploma in de pensioenberekening uit, een hervorming die in de drie pensioenstelsels (zelfstandigen, werknemers en ambtenaren) simultaan wordt uitgevoerd. Voor wat betreft het pensioenstelsel van de ambtenaren, maakt de hervorming het voorwerp uit van de voormelde wet van 2 oktober 2017. Voor wat betreft het pensioenstelsel van de werknemers, zal een koninklijk besluit een andere machtiging uitvoeren die ook opgenomen is in de voormelde wet van 2 oktober 2017. Gezien de hervorming in de drie pensioenstelsels in werking treedt op 1 december 2017, moeten ook de uitvoeringsbesluiten op die datum worden aangenomen en in werking treden. Bij ontstentenis, zal de hervorming niet volledig simultaan effectief zijn in de drie pensioenstelsels ».

*

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de donner exécution au titre 4 de la loi du 2 octobre 2017 'relative à l'harmonisation de la prise en compte des périodes d'études pour le calcul de la pension', en vue de mettre les principes relatifs à la régularisation des années d'études dans le régime de pension des travailleurs indépendants en conformité avec les principes adoptés par le titre 2 de la loi du 2 octobre 2017 en matière de régularisation des années d'études dans le régime de pension du secteur public. À cet effet, des modifications sont apportées à l'arrêté royal du 22 décembre 1967 'portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants'.

4. Le projet trouve son fondement juridique dans l'article 14, § 1er, de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 'relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants', et dans l'article 5, § 3, de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 'relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les

conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne'. Ces dispositions s'énoncent comme suit :

« Art. 14 § 1er. La carrière comprend les périodes d'activité professionnelle en qualité de travailleur indépendant et les périodes d'inactivité que le Roi assimile aux précédentes.

Le Roi peut, en outre, assimiler à des périodes d'activité professionnelle les périodes au cours desquelles le travailleur indépendant a fait des études.

Les assimilations visées au présent paragraphe peuvent être subordonnées au paiement d'une cotisation. Le Roi peut fixer les conditions auxquelles cette cotisation peut être remboursée ».

« Art. 5, § 3. Le Roi détermine :

1° comment les revenus professionnels sont, au moment où il est statué sur la demande de pension, adaptés aux fluctuations de l'indice des prix à la consommation ;

2° les revenus fictifs dont il y a lieu de tenir compte pour les périodes qui sont assimilées par le Roi en exécution de l'article 14, § 1er, de l'arrêté royal n° 72 ».

Par ailleurs, les articles 6 et 13 du projet trouvent un fondement juridique dans l'article 108 de la Constitution, qui confère au Roi un pouvoir général d'exécution, combiné avec l'article 35 de la loi du 2 octobre 2017 ¹.

Le préambule du projet vise aussi l'article 33, 3°, de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967. Cette disposition ne procure cependant pas de fondement juridique au projet.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

5.1. Il conviendra de rendre le préambule du projet conforme à l'observation faite ci-dessus à propos du fondement juridique du projet.

5.2. En outre, le préambule doit mentionner la date exacte de l'avis de l'Inspecteur des Finances et de l'accord budgétaire (respectivement les 3 et 12 janvier 2017).

¹ L'article 35 de la loi du 2 octobre 2017 s'énonce comme suit :

« Art. 35. L'article 14, § 1er, alinéas 2 et 3, de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants et les articles 6, §§ 1er et 4, 9, §§ 1er et 4, et 9bis, §§ 1er et 5, de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1er, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne, restent d'application dans leur version qui était d'application avant la date d'entrée en vigueur du présent titre, à condition que le demandeur opte avant le 1er décembre 2020 pour introduire une demande d'assimilation sous les conditions qui valaient avant cette date d'entrée en vigueur ».

Article 5

6. L'article 35, § 3, alinéa 6, en projet, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 mentionne que « [l]a date de réception de la demande vaut comme date d'introduction de la demande d'assimilation ». Il ressort des alinéas qui précèdent que l'intéressé introduit sa demande auprès de la caisse d'assurances sociales et que celle-ci la transmet immédiatement à l'INASTI. La question se pose dès lors de savoir si la date d'introduction de la demande d'assimilation est celle de la date de réception de la demande par la caisse d'assurances sociales ou celle de la réception de la demande par l'INASTI. Il ressort du rapport au Roi que « [l]a date de réception de la demande d'assimilation par la caisse d'assurances sociales » vaut comme date d'introduction de la demande. Ce point doit être précisé dans le texte de l'article 35, § 3, alinéa 6, en projet, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967.

7. Il ressort de l'article 35, § 3, alinéa 12, en projet, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 que le travailleur indépendant qui a introduit une demande d'assimilation doit d'abord être informé par la caisse d'assurances sociales du montant total de la cotisation à verser et que ce n'est qu'après la décision de l'intéressé d'opter pour l'assimilation, que la caisse d'assurances sociales lui notifie sa décision d'assimilation. Le demandeur doit verser la cotisation dans le délai de six mois, fixé à l'article 35, § 3, alinéa 15, en projet, du même arrêté.

7.1. L'article 35, § 3, alinéa 13, en projet, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 prévoit que le demandeur peut décider de ne pas opter pour l'assimilation. À propos de cette disposition, le rapport au Roi mentionne que « [s]i (...) l'intéressé renonce à l'assimilation de ses périodes d'études, sa demande est considérée comme nulle et non avenue, de sorte qu'il dispose toujours de son quota de deux demandes d'assimilation (à introduire avant la première date de prise de cours effective de sa pension de retraite), tous régimes de pension confondus ». Il serait préférable de l'indiquer explicitement dans le texte de l'article 35, § 3, en projet, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967.

7.2. Par ailleurs, il ressort de l'article 35, § 3, alinéa 16, en projet, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 que, dans le cas où l'intéressé a opté pour l'assimilation de l'ensemble ou d'une partie des périodes d'études et où il ne verse pas la cotisation dans le délai de six mois, « la demande est définitivement clôturée ». À propos de cette disposition, le rapport au Roi précise que le demandeur « épuise ainsi une demande ». Mieux vaudrait également l'indiquer explicitement dans l'article 35, § 3, alinéa 16, en projet, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967.

8. L'article 35, § 3, alinéa 15, en projet, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 dispose que la cotisation due doit être versée en une fois.

Dans la mesure où, compte tenu de l'ampleur de l'assimilation qui, selon le nombre d'années concernées, peut être considérable, cette condition pourrait avoir pour effet que certaines catégories de personnes devront nécessairement renoncer à introduire une demande d'assimilation ou opter pour une assimilation plus restreinte, elle risque de devenir incompatible avec le principe constitutionnel de l'égalité. À ce propos, il paraît utile de souligner que le régime actuel prévoit que les cotisations peuvent être versées, soit en une fois, soit selon un plan d'apurement (article 35, § 2, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967).

9. À la question de savoir pourquoi l'article 35, § 3, alinéa 15, en projet, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 prévoit que le délai de six mois est calculé à compter de la date de « la communication visée à l'alinéa 12 » (c.-à-d., la communication du montant total de la cotisation à payer, d'une part, pour la période demandée et, d'autre part, pour la période complète) et pas à compter de la date de la communication visée à l'alinéa 14 (c.-à-d. à partir de la communication du montant de la cotisation due sur la base du choix de l'intéressé), alors que tel est bien le cas dans les régimes (en projet) applicables aux travailleurs salariés et au secteur public, le délégué a répondu ce qui suit :

« De verwijzing naar het veertiende lid zou tot gevolg kunnen hebben dat een zelfstandige de periode kan verlengen die gelegen is tussen het moment van zijn aanvraag en de uiteindelijke betaling van de regularisatiebijdrage. Want de zelfstandige zou dan over een niet nader bepaalde termijn beschikken waarbinnen hij zijn keuze bedoeld in het 13e lid kenbaar moet maken. Waardoor hij zijn gedrag zou kunnen aanpassen zodat hij gedurende langere tijd de mogelijkheid behoudt een lagere regularisatiebijdrage te betalen. Concreet zou zijn sociaal verzekeringsfonds in afwachting van zijn keuze de verschuldigde bijdrage niet kunnen opvorderen zodat de bedoelde termijn geen aanvang zou nemen.

Stel dat een zelfstandige zijn aanvraag indient 9 jaar na het behalen van zijn diploma. En hij laat na zijn keuze kenbaar te maken zonder afstand te doen van zijn aanvraag. Dan zou dit niet tot de beëindiging van de aanvraagprocedure leiden of zou de onduidelijkheid minstens tot betwistingen kunnen leiden. Maakt hij pas 5 jaar later zijn keuze kenbaar, dan wordt op dat moment de aanvraagprocedure verder gezet. Zijn sociaal verzekeringsfonds zal hem op dat moment meedelen welke regularisatiebijdrage hij verschuldigd is. De berekende bijdrage zou de forfaitaire bijdrage zijn, vastgesteld overeenkomstig de index van toepassing op het moment van de aanvraag.

De termijn berekenen ten opzichte van het 12e lid sluit dus beter aan bij één van de doelstellingen van de ontworpen regeling, namelijk de wens om de regularisatiebijdrage te berekenen in functie van tijd verstreken tussen het einde van de studies en de datum van de aanvraag ».

À moins qu'un motif particulier permette de justifier pourquoi sur ce point, il faudrait appliquer aux travailleurs indépendants un régime différent de celui applicable aux travailleurs salariés et au secteur public, alors que c'est précisément l'harmonisation des différents régimes en matière de régularisation des périodes d'études qui est visée, les différents régimes devront être harmonisés sur ce point.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME